

ΙΤΑΛΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

Η ΓΥΝΑΙΚΑ ΤΟΥ ΦΩΝΗ

ΤΟΥ ΙΤΑΛΟΥ ΚΑΠΟΥΑΝΑ

‘Ο κλητήρ εκάλεσε μεγαλοφώνως :

— ‘Αγριελπίνα Καρούσο.

Ζωηρά περιέργεια, που συνοδεύσαν από ένα παρατεταμένο ψέθυρο, κατέλαβε όλο το πλήθος των άκροατών και αί κεφαλαί των ένόχων εστράφησαν προς την είσοδο για να δούν την σύζυγο του κατηγορουμένου, ή οποία εισήχθη από αυτή τη στιγμή.

— ‘Αγριελπίνα Καρούσο, επανέλαβε ό κλητήρ.

Αυτή δέν άπήντησε. Προχώρησε προς την αίθουσα, ύψηλή, όραία, μελαχροινή, γλωμύ όλίγον, με μάτια κατεβασμένα, κλονίζομένη. ‘Ο κλητήρ ήναγκάσθη να την πάρη από τό χέρι και να την ώδηγήση ένώπιον του πρόεδρου, ό οποίος την εκύτταξε προσεκτικά, στερεώνοντας τά γυαλιά του στη μύτη του. Μέσα στη βαθεία σιγή που έπερατάει έντός της αίθουσας, άκούσθηζε μόνον ό θρούς των έγγραφων, τά όποια ξεφυλλίζαν οι δικηγόροι επάνω στά τραπέζια των πρό του δικαστηρίου.

— Κάθισε, τής ειπεν ό πρόεδρος και μη φοβάσαι έτσι. Διηγήσου τά γεγονότα εις τους ένόρκους.

‘Η νεαρή γυναίκα ύψους δευιά τό κεφάλι, εκύτταξε τά πρόσωπα τά όποια είχαν στραφή προς αυτήν και με φωνή πνιγμένη στά δάκρυα, άπήντησε :

— Κύριοι, δέν γνωρίζω τίποτε.

— Δέν σου λέει κανείς να κατηγορήσης ώρισμένον προς σπον. Διηγήσου μόνον ό τι γνωρίζεις. Πώς τό κορίτσι πέθανε; Ποίους ύποπεύουσά τότε;

‘Ο πρόεδρος γλυκαίνων την φωνήν του, έμειδιά με ύφος πατρικόν διά να τής δώση διά έννοήση ότι αυτός μόν ένγνώριζε κάλλιστα τί είχε συμβή, άλλ’ ότι οι κύριοι αυτοί, οι καθήμενοι εκεί, έπρεπε να τό μάθουν και από τό στόμά της, σύμφωνα με τόν νόμον. ‘Η νεαρή γυναίκα έφέλλισεν όλίγες λέξεις:

— Λυγνότερα, τής ειπεν ό Εισαγγελέας. ‘Εγύρισε τότε αυτή προς τό μέρος εκείνο και αντίκρισε πίσω από τά σιδερένια κάγκελα τόν σύζυγό της, ό οποίος την έβλεπε με τά μάτια άνοιγμένα από την άγωνία και με τό πρόσωπο άνω κάτω. Μόλις τόν είδεν άρχισε να κλαίη, μη δυναμένη πλέον να κρατηθή. ‘Επί τέλους καθιστάσασα όλίγον άρχισε να μιλή.

— Τό κορίτσι αυτό τό είχα με τόν πρώτο μου άνδρα. Στην άρχή τό άγαπούσε και αυτός, — και είδεις τόν κατηγορούμενο δεύτερον σύζυγον ήτης. ‘Υστερα δέν ξέρω γιατί άρχισε να τό κακομεταχειρίζεται σκληρά. Τό χτυπούσε για τό τίποτε και δέν μπορούσε πεινά να τό ύποφέρη. Τό πρσί εκείνο του τό είχα στείλει με τό άλλο μου κοριτσάκι, για να του πάρη τό φαί στό μαγαζί. ‘Ηξερα πώς δέν ήθελε. ‘Αλλά τό μικρότερο έφροβότανε να πύη μόνο του και άρχισε να κλαίη. Τότε είπα στην άλλη μου κόρη να πάνε μαζί παρά την θέλησί μου. ‘Αχ! άν δέν τόχα κάνει αυτοί! Τά παιδιά άγούσανε και να γυριστούν στό σπίτι. ‘Ημωνα άνήσυχη τρομερά. Τής τελευταίας εκείνης ήμέρας μου είχε φανή πεσό κακά διατεθειμένος από άλλοτε και φοβόμουνα μη ξεπάσση ό θυμός του στό κορίτσι. Μα τί του είχε κάνει τό άθώο αυτό πλάσμα. Δέν μπορούσα να καταλάβω. Δέν ήθελε να τό βλέπη, δέν ήθελε καν ν’ άκούη τό όνομά του.

Τό κορίτσι τό έλεγον ‘Ιωάννα. Είχε πάρει τό όνομα του πατέρα του, που πέθανε ένα μήνα προτου γεννηθή τό κορίτσι αυτό. ‘Επί τέλους τά παιδιά ξεαναγύρισαν στό σπίτι.

— Τί σου ειπεν ό μπαμπάς σου; ρώτησα την ‘Ιωάννα.

— Τίποτε.

— Δέν σε χτύπησε;

— ‘Οχι, μαμά μου, άπ’ έναντίας μās έδωσε και φάγαμε.

‘Ανεπνεύσα.

‘Αλλ’ ύστερα από λίγο, ή μικρούλα αίσθάνθηκε μια άδιαθεσία. Είχε πόνους στό στομάχι. Τής έδωσε ένα ποτήρι ζεστό νερό. ‘Εγεινε χειρότερα. ‘Αρχισε να ξερνά. ‘Επονούσε φρικτά. ‘Εφώναζε. Καϊγόντουσαν τά σπλάχνα της. Οι γειτόνοι έτρεξαν κι’ ένας γιατρός που βρέθηκε κείνη την ώρα να περνάη άνέβηκε στό σπίτι.

— Τί έφαγε;

‘Ο γιατρός ήθελε να του πώ. ‘Αλλά μήπως ήξερα εγώ; ‘Ημωνα πεθαμένη βλέπουσα τόν γιατρό να ξετάσση, ότι έβγαζε από τό στομάχι της με πολλή προσοχή. Τό μικρό έπονουσε τρομερά, υπέφερε και μου έλεγε :

— Μαμάκα μου, κάτι καιει μέσα μου. Και έσφυγξε τά χεράκια του στό στομάχι του, τά ματάκια του έμειναν μέσα...

‘Αχ! αγάπη μου!...

Σ’ όλη την αίθουσα! [άπλότωναν τώρα σιγή. Οι λυγμοί της δύστυχης γυναίκας άκούγονταν μέχρι της έξόδου και τό πλήθος άγωνιούσε. ‘Ο πρόεδρος μιλούσε μεγαλοφώνως προς αυτήν για να τής δώση θάρρος, να την παρηγορήση, να την άναγκάση να έξακολουθήση την διήγησήν της.

— ‘Ο γιατρός, συνέχισεν αυτή διέταξε να τής δώσουμε να πιη γάλα και έφυγε. ‘Αλλά ξεαναγύρισε ύστερ’ από λίγο με τόν πταισματοδίκην για να τό ξετάσση, κι’ άς ήταν έξηντλημένο. Δέν έννοούσα τίποτε. Γιατί ήρθε ό πταισματοδίκης; ‘Ημουν τρομαγμένη.

— Και ό άντρας σου; διέκοψεν ό εισαγγελέας άφου έξήτησεν από τόν πρόεδρον την άδειαν να λάβη τόν λόγον.

‘Η μάστς άνεσκέλησεν.

— ‘Ο άντρας μου... σάν γύρισε από τό μαγαζί, ταράχτηκε και αυτός βλέποντας τόσο κόσμο μαζεμένο στό σπίτι.

— Δέν τά ειπες στόν άνακριτή έτσι, για θυμησου.

Τό πρόσωπο και ή φωνή του εισαγγελέως τής έπροκάλουν πραγματικόν τρόμον, την έμπ δίζαν να μιλήση.

‘Ο πρόεδρος επενέβη.

— Να τί ειχες πη στην άρχή.. Και ξεφυλλίσας την δικογραφίαν εδιάβασε:

— ‘Όταν γύρισε ό άντρας μου από τό μαγαζί, έμεινε μακρυνά, κίπως οαστισμένος από τό άνεβοκατέβασμα αυτό του κόσμου.

— Και κατόπι, όταν ό γιατρός ειπε καθαρά και ξεάστερα στόν πταισματοδίκην: ‘Τό παιδί είναι δηλητηριασμένο’, τί άπήντησεν ό άντρας σου;

‘Η δύστυχη γυναίκα εδίστασε μια στιγμή και εκύτταξε τόν άνδρα της, ό οποίος έμεινε άκίνητος. ‘Εσκέφη όμως ότι ήταν περιττό να πη ψέμματα πρό του πρόεδρου, ό οποίος τά ένγνώριζε όλα και άπήντησε:

— ‘Εφώναζε: ‘Αδύνατον.—Και άρχισε να ρωτάη τό κορίτσι :

— Πήρες σπρίτα; Μήπως έφαγες άπ’ αυτό;

— ‘Οχι, όχι, άπαντούσε τό μικρό.

— Τί διηγήθηκε τότε τό κορίτσι; ξεαρώτησε ό πρόεδρος. ‘Η δυστυχημένη όμως γυναίκα είχε βουβαθή. ‘Εκύτταξε τόν πρόεδρο σάν να του ζητούσε έλεος. ‘Ο πρόεδρος όμως επέμεινε και άναγκάσθηκε να συνεχίση:

— Διηγήθη ότι ό μπαμπάς του, εις τό μαγαζί, το’ έδωσε να πιη κάτι τή άσχημο... ότι τής τό έδωσε να τό πιη διά τής βίας και ότι ειχε ρίξει όσο άπέμεινε, σε μια γωνιά, χίμω...

— ‘Εδωσε και στό άλλο να πιη;

— Ναί.

— ‘Αλλά πήρε ένα άλλο ποτήρι; δέν είν’ έτσι;

— Μάλιστα.

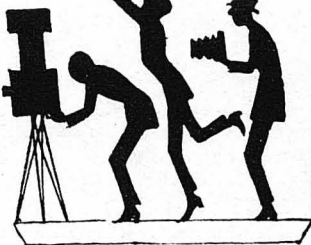
— ‘Εξακολούθησε, ειπεν ό πρόεδρος στηρίζοντας τά γυαλιά του.

— Στα λόγια αυτά του κοριτσιού, ό άντρας μου φώναζε τότε :

— ‘Α! την ψεύτρα. — Και ό πταισματοδίκης του ειπε πάλι να σιωπήση. — Τότε του εφώναζε: — Κακούργε! ‘Αθλιε! τί έκανες; — Είσαι πεσό τέρας από τό κορίτσι σου, μου ειπεν και έκανε να φύγη. ‘Αλλ’ ό πταισματοδίκης του ειπε : — Κάθισε έδω και σπά, ειδ’ άλλως σε κάνω εγώ και δε μιλάς. — Τότε θυμηθηκα, ότι στό μαγαζί ειχαν φριμάκι για τά ποτιόκια. ‘Ισως τό κ ρίτσι να έφαγε από αυτό χωρίς να τό ξέρη. — ‘Ετσι θα συνέβη... Κι’ όμως δέν εινε κακό. Δέν πιστεύω να δηλητηριάσει τό παιδί ό ίδιος έπιτηδες! Τί του ειχε κάνει τό άθώο πλάσμα; Αυτή εινε ή αλήθεια! ‘Εσηκώθηκε έπειτα, γύρισε προς τόν σύζυγό της που την εκύτταξε σα’ άποβλακωμένος, με τά χέρια στά γόνατα, με τό στόμα μισάνοιχτο και του έδειξε διά τής εκφράσεως του προσώπου της την θλίψην την όποιαν θα ήσάντο εάν τόν έχανε καταδικασόμενον. ‘Ηξερε πώς ήτο κακ ύργος, μα και τόν συμπονούσε.

— Κάθισε, τής ειπεν ό πρόεδρος. Πες εις τους ένόρκους εάν ό άντρας σου ήτανε ζηλότυπος. Σου τό έδωσε ποτέ να τό καταλάβης; Σου τό ειπεν;

— Κύριοι ένορκοι, μ’ άγαπούσε τόσο, που έξήλεσε τόν πεθαμένο άνδρα μου. Δέν ήθελε ποτέ να τον συλλογίζωμαι καθόλου. Και αυτό με στενοχωρούσε πολύ. Δέν μπορούσα να καταλάβω πώς έξήλευν ένα πεθαμένο άνθρωπο. Μπορούσα εγώ να λημονήσω μίαν τόνον άγία ψυχή; Κι’ έπειτα ή μικρούλα του έμοιαζε τόσο! ‘Ως και ή φωνή της ήταν σάν την δική του. ‘Ελέγετο ‘Ιωάννα, όπως αυτός ελέγετο ‘Ιωάννης. Είμαι δυνατόν; Και ήθελε να μ’ άναγκάση να τόν λημονήσω, να μη προφέρω πειά τό όνομά του! Και μισούσε τή μικρή, γιατί ελέγετο ‘Ιωάννα. Τό δυστυχημένο αυτό πλάσμα από ένος έτους δέν ειχε κανένα όνομα πλέον και τό έβριζε με τέτοια επίθετα που εκλαίει κρυφά όταν τά άκούω. Μου έλεγε διαρκώς : ‘Εγώ ειμαι παρείσακτος έδω.. όλο αυτόν θυμάσαι...’. Και έμαδοίσε τα μαλλιά του και έβλαστημούσε και έβριζε την Παναγία. ‘Εσπαζε τις καρτέκλες, τά πατά, όλα. ‘Ετρεχα και εκλειόμωνα στη κάμαρά μου κατατρομαγμένη έπειτα έπιανε κάτι ροζια του πρώτου μου άνδρος και τά έξέσχιζε.. και τά πετούσε από τό παραθύρο για να τά φάνε τά γουρούνια, καθώς έλεγε. Τίποτε δικό του δέν έπρεπε να μείνη στό σπίτι... Αυτός ήταν πλέον τό πάν! Αυτόν ήθελε ν’ άγαπάμε! Και έχρότανε άπ’ έξω από την πόρτα και εκλαίγε. ‘Ηθελε να τόν άγαπάω. ‘Αλλά τόν άγαπούσα, Θεέ μου! Μήπως δέν τό έβλεπε; Τί έπρεπε να κάμω για να τόν πεισω; Και τό όνομα του πρώτου μου άνδρος δέν τό έπρόφερα πλέον. Και ό τι ειχε άπομείνει δικό του, τό εκρυβα έδω κι’ εκεί. Κι’ έτσι τόν ήσυχάσα λιγάκι. ‘Αλλά ήτανε και τό κορ του. Τό έλεγον ‘Ιωάννα. Δέν ήθελε να τό φωνάζω ‘Ιωάννα γιατί, καθώς έλεγε, εφώναζε εκεί-

νο, που τον έλεγαν 'Ιωάννη. Φαντασθήτε μιιά μητέρα, που δεν μπορεί να είπη το όνομα του όρφανού κοριτσιού της! Αισθανόμουν μεγάλη αγάπη σ' αυτό το κορίτσι, αλλά δεν μου φαινότανε πια το ίδιο χωρίς το όνομα του πατέρα της, τόν όποιον δεν είχε γνωρίσει όταν γεννήθηκε. 'Αλλά, σάς όμολογώ, τόν αγαπούσα τόν άνδρα μου και ό παππάς, στον όποιο τά εξωμολογούμην όλα αυτά μου έλεγε :

— Κάμε κορίτσι μου ό,τι θέλεις, για να ύπάρχη ήσυχία στο σπίτι.

'Η δύστυχη γυναίκα διεκόπτετο συγχρόνως, στρέφουσα την κεφαλή προς τόν κιγκλιόμα εντός του όποιου βρισκόταν ό σύζυγός της, ό όποιος ήταν κάθιδρος και έσφουγγίζε τόν πρόσωπό του και άγωνιούσε. Και ένω άπεκάλυπτε τόν μυστικό της καρδιάς της πρό τών νόρξων ό όποιοι έκρέμονη κυριολεκτικώς άπό τά χείλη της, έσυλλογίσθη έξαφνα μήπως τά κατάθεσις της έμελλε να βλάψη τόν σύζυγόν της και έπιβραούν τά πράγματα.

'Αλλ' ή άλήθεια δεν ήτο δυνατόν να κρυβή. Και ή άλήθεια ήκούσθη

'Αρχισ να όμιλή ό δικηγόρος, άποκαλύπτον τόν φορικτόν έγκλημα.

'Η μήρτυς δεν έκατάβαλε καλά καλά. Έννοούσε μόνον ότι έγινε λόγος περί τού πρώτου συζύγου της.

Και όλοι εκείνοι όι λόγοι που ήχούσαν καθαρά της θύμίζαν ζωηρά τά γεγονότα πλαισίον ήμερών θυμόταν τόν ειδύλλιο μέ τόν πρώτο της άνδρα, την άπαγωγή της... 'Ηταν τότε μία μέρα ήλιοφώτιστη. Κατήχετο τ' μονοτάκι πούφευγε προς την πηγήν... 'Εκείνους που ήταν κρυμμένως, φανερώθηκε διά μιάς, την άρπασε άπό την μέση, προτού προφθάση να φωνάξη, την έριξε κατά γης και την έφίλησεν στο λαιμό, στα μαλλιά, ένω αυτή προσεπάθει ν' άπαλλαγί τόν χειρόν του. 'Ολα της έφάνιντο ότι έγύριζαν.

Και αυτός της έλεγε :

— Τώρα είσαι δική μου!

Και αυτή τού άπαιτούσε:

— Όχι, όχι. Τί μου έκαμες! 'Όχι. Είχε βαρβαλλήσει επάνω εις ένα μούλαρι. Την είχε βάλει αυτός διά της βίας. Και τού μούλαρι έτραιχε τώρα και έφευγε, όσά ν' ήτο συνεννοημένο μέ τόν κύριον του.

Και αυτή, ένω τόν άπέφευγε και τού έλεγε διαρκώς ότι δεν τόν αγαπά, γιατί δεν θέλει ή μητέρα της να έχουν φίλια, ήθάνετο ήδη, εν τώ μέσφ της όργης της, μίαν παρδόξον τρυφερότητα, μίαν βαθυτάτην συγκίνησιν, μίαν ευσπλαχνίαν διά τόν άνδραπον αυτόν, τόν ίσχιον, ό όποιοι την άπίαγχε γιατί την αγαπούσε και ήθελε να την ζήμη δική του, μέ κάθε θυσία!

— Τώρα είσαι δική μου!

Και άφισεν 'εξ νέου να την φιλή. Έν τούτοις αυτή έφώναζε πάντοτε:

— Δολοφόνε, μέ προδώσες.

'Αλλά τούς ίδιους αυτούς λόγους δεν τούς έλεγε πλέον μετά τότης παραφοράς.

Δεν άνθίστατο πλέον, δεν προσεπάθει ν' άπαλλαγί.

— Ποū με πηγαίνεις; Τί θέλεις να μέ κάνης; Πηγαίνε μέ στο σπίτι μου. 'Αφρσε με να φύγω.

'Επί τέλους έφθασαν σ' ένα σπήλαιο, στη μέση πυκνών δένδρων. Την σήκωσε άπό τού μούλαρι του και κρατώντας την πάντοτε στους βραχίονάς τ' υ, σάν μικρό κοριτσάκι, της έλεπε πανηγυρικώς:

— 'Αχ! όραίο μου κορίτσι! Θά γίνης ή βασίλισσα μου!

Και ή όφραία κόρη έκλαιε, κρύπτοντα τόν πρόσωπο εις τάς χείρας της, και δεν άπαντούσε τίποτε.

Δεν ήτο πλέον ή ίδια.

— Θά γίνης ή βασίλισσα μου!

'Ο δικηγόρος έξακολουθούσε να όμιλή, και να διηγείται.

'Ηταν περίεργο.

Δεν έννοούσε την σημασία τών φράσεων, τών λέξεων, αλλά ένόμισε ότι έβλεπε ολόκληρη την εικόνα της πρώτης ζωής της.

Και τού παρελθόν της τού ευτυχές άναζούσε, σάν όνειρο που διαλύθηκε γρήγορα. Είχε γίνει πράγματι ή βασίλισσα τού συζύγου έκείνου, και όχι μόνον τού είχε συγχώρησε την άπαγωγήν, αλλά και τόν αγαπούσε και τόν έλάτρευε. 'Η δύστυχη γυναίκα δεν έβλεπε πλέον τίποτε, ότε τόν πρόεδρον, ότε τούς ένόρκους, ότε τόν σταυρόν τού Χριστού, ότε τόν άκροατήριον, ότε τόν δεύτερον άνδρα της, ότε τίποτε!

Δεν άκουγε πλέον την φωνήν τού δικηγόρου, που άντηχούσεν άκόμη. Και έκλαιε σιωπηλά, βυθισμένη εις τάς άναμνήσεις της, και ένα όραμα φωτεινό διήρχετο άπο τού νοū της, τού όραμα τού προσφάτου παρελθόντος της, τού τόσον άποτόμως καταστραφέντος, διά τού θανάτου εκείνου, ό όποιοι τόσον την άγάπησε.

Τό πλήθος, τού όποιον συνωθεϊτο εις την θύραν διά να ίδη εκ τού πληθους την όφραϊαν αυτήν γυναίκα, την δύο ξφροάς τόσον περιπαθώς άγαπηθείσαν, έπερίμενε άκόμη.

'Η δύστυχη, έμαθε τή στιγμή αυτή την καταδίκη τού άνδρός της και έλιποθύμισε άφήσασα μιιά τραγική κραυγή, μέ τά χέρια άπλωμένα προς τόν άνθρωπο τόν όποιον όι καρκα βινοφόροι έξερναν στη φυλακή.

—'Ο πρόεδρος την είδε και έψιθύρισε:

—Νά γυναίκα! Τά ξεχάσε όλα, ως και αυτό τού κοριτσι της άκόμη... Πόσο τόν αγαπούσε τού φονηρά!..

Ε. ΚΑΠΟΥΑΝΑ

ΠΑΡΑΞΕΝΕΣ ΙΣΤΟΡΙΕΣ

ΤΑ ΑΠΟΜΝΗΜΟΝΕΥΜΑΤΑ ΤΟΥ ΡΟΣΤΟΠΣΧΙΝ

Κανείς στο κόσμο δεν έχει γράψει τόσο σύντομα άπομνημονεύματα, όσο ο κόμης Θεόδωρος Ροστοπσχίν, διοικητής της Μόσχας και αίτιος της πυρκαϊάς της πόλεως αυτής κατά τού έτος 1812.

Χάριν περιεργείας παραθέτομεν εδώ τά άπομνημονεύματά του αυτά που έκαμαν κρότο όταν έδημοσιύθησαν μετά τόν θάνατόν του :

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΠΡΩΤΟΝ: — «'Η Γέννησις μου». Κατά τού έτος 1763 τή 23 Μαρτίου κατέλιπον τόν σκότος και ειδοόν τού κόσμου. Μ' έμέτρησαν, μ' έζήγησαν και μ' έβάπτισαν. Έγεννήθηκα χωρίς να ξεύρω για ποού σκοπό. Και όι γονεΐς μου ηγαρίστησαν τόν Θεόν, χωρίς να ξεύρουν την αίτιαν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΔΕΥΤΕΡΟΝ: — «'Η άγωγή μου». Με έδιδασαν διάφορα πράγματα και γλώσσας. Άλλοι με θεωρούσαν σοφόν, άλλοι άνοήτον. 'Η κεφαλή μου ήταν μιιά άτακτοποίητος βιβλιοθήκη, της όποιας ουτ' έγώ ό ίδιος είχα πάντα τού κλειδί.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΤΡΙΤΟΝ: — «'Τά πάθη μου». Στην άρχή έβρασιάνισθηκα άπό τούς διδασκάλους μου, έπειτα άπό τούς ύποδηματοποιούς μου, όι όποιοι μου έφτιαναν πάντοτε παπούτσια όχι τού γούστου μου. Μ' έβρασιάνισαν άκόμη ή γυναίκες, ή φιλοδοξία, ή όνειματισμοί και ή άνανήσεις μου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΤΕΤΑΡΤΟΝ. — «'Αί στερήσεις μου». Μόνον έξ άκοψής μου ήσαν γνωστά ή κακία της φύσεως. 'Η κλοπή, ή λεηλορία και ή ύπερηγανεία, και έτσι τάς ήγνώσσα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΠΕΜΤΟΝ. — «'Αξιοπεριεργόν έποχάι». Κατά τού 30ν έτος της ήλικίας μου άφησαν τόν χορόν, εις τού 40ον τόν έρωτα, και εις τού 50ον την δημοσίαν γνώμη. Εις τού 60ον άφησα την σκέψιν και έγεννα σοφός ή έγώισθη:

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΕΚΤΟΝ. — «'Ο χαράκτηρ μου». 'Ημουν ίσχυρογώνον ως ήμίονος, ιδιότροπος σάν φιλάρεσκος γυναίκα, φαιδρός σάν παιδί, όκηρός σάν άρκτης, δραστήριος σάν τόν Βοναπάρτη!...

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΕΒΔΟΜΟΝ: — «'Τι ήμουν και τί ήμπεροούνα να είμαι». 'Ημουν εδύαθητος εις την φιλίαν και την έμπιστοσύνην και έν είχα γεννηθή κατά τόν:χουσούν αιώνα, θά ήμουν καθ' όλα αγαθώτατος άνδρσπος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΟΓΔΩΟΝ: — «'Αί άρχαί μου». Ουδέποτε άνακατεύθηκα σε ξένες ύποθέσεις, σε συνουκεία, ότε συνέστησα κανένα σε μάγειρον ή ιατρόν και ότε την ζωην άλλου έπεβουλεύθη.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΕΝΝΑΤΟΝ: — «'Τι ήγίασα». Άγαπούσατόν περίπατον στα δίση και τάς μικράς συνανατροφάς. Έξαιρετικώς αγαπούσα τόν ήλιον και όταν έδυε μ' έπειραζε πολύ. Άπό τά ζωώματα αγαπούσα τού γαλάζιο, άπο τά φαγητά τού βραστό βοδιμό, άπο τά ποτά τού δροσερό νερό, εις δε τού θέατρο αγαπούσα τάς κομωδίας και τούς γάμους. Άπο τούς άνδρας και τάς γυναίκας αγαπούσα αυτούς που είχαν έκφραστικην φουσιονομίαν. Τους καμπούρηδες, τούς αγαπούσα ύπερβολικά χωρίς να γνωρίζω τού γιατί.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΔΕΚΑΤΟΝ. — «'Τι άποστρεφόμουν». Άποστρεφόμουν τούς όκηρούς και τάς ραδιούργους γυναίκας. Είχα συμπάθεια στους βαφομένους άνδρας και τάς φτιασιδομαίνας γυναίκας. Έσχαίνόμουν τά ποτιζία, τά ροζόλια, την μεταφραστικήν, τού ρετινιόλαδον, τά λυσσασιμένα σκυλλιά, και την δικαστικήν έξουσίαν.

ΤΕΛΕΥΤΑΙΟΝ ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ. — Περιμένον τόν θάνατον χωρίς φόβον και άνυπομονησίαν. 'Ο βίος μου μοταξει σάν μελόδραμα. 'Επαιεί τόν ρόλον τού ήρωου, τού τυράννου, τού έραστου, τού φιλοστόργου πατρός, αλλά ποτέ τού ραδιούργου!

'Ο κόμης Θεόδωρος Ροστοπσχίν άπέθανεν τή 30 'Ιανουαρίου 1826 εν Μόσχ. Έζησεν 63 έτη.

Ο κ. ΑΣΟΦΟΣ

ΤΟ ΠΑΙΧΝΙΔΑΚΙ ΣΑΣ

Σ ήν τελευταίαν σελίδα τού «Μπουκέτο» δημοσιεύει ένα χαριτωμένο αμερικανικό παιγνίδι.

Θέλετε να περάσετε την ώρα σας μ' αυτό; Προσπαθήσατε να κατασκευάσετε εκ τών 8 τεμαχίων τών χωρισμένων διά κοκκιδων, άποκόπτοντας και κολλώντας αυτά όπως σάς άρέσει διαφορώς εικόνας και σχημάς 'Οποιοι συνδυάσουν κατ' αυτόν τόν τρόπον και μάς στείλουν τας περισσότερες εικόνας θά έχουν ως δώρον πέντε έξ' όλων—κατόπιν κληρώσεως μιαν έξάμηνον τού «Μπουκέτου» συνδρομήν δωρεάν.

Λύσεις γίνονται δεκταί μέχρι της 15ης Μαΐου.

ΑΙ ΛΥΣΕΙΣ

Διά Θεοδ. Ν. Μαντζάνη 'Ηλείρον 7, Κον 'Ιωάν. Κωστούρον Φειδίον 15, Γ. Παπαδόπουλον Καλάμας, Μιχ. Καλλιπολίτην, ένταυθα, 'Αθ. Σακελλαρίου Κιάτον, Π. Ν. Καβουρίνον Καλάμας, Λ. Σπασέρην Πειραιά, 'Αλέξ Χόνταν ένταυθα : Λύσεις έλήφθησαν.

Κι' όποιος γεννήθηκε τυφλός και φώς ποτέ διν ειδη μέσ στις καρδιάς του τά βαθειά νοιώθει πως έν' ό ήλιος.

Δ Βικέλας